

LATINA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ 23.3.2015

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävä A.

Meedialaisten kuninkaalla Astyageella kerrotaan olleen tytär, joka ei ollut isälle mieleen. Siksi tämä antoi tytön eräälle persialaisten ruhtinaalle puolisoksi, mistä meedialaiset olivat hyvin pahoillaan. Eräänä yönä Astyages näki unen, että hänen tyttärensä sylistä kasvoi viiniköynnös, jonka oksat levittäytyivät yli koko Aasian. Herättyään aamulla unesta kuningas kutsui suunnattoman pelon vallassa luokseen unenselittäjiä. Nämä selittivät unen ennustavan, että hänen tyttärensä synnyttäisi lapsen, joka tulisi hallitsemaan koko Aasiaa. Silloin Astyages käski tuoda tyttärensä takaisin kuninkaan hoviin. Tämän synnytettyä siellä pojan, jolle annettiin nimi Kyyros, isoisä määräsi, että lapsi oli vietävä autiomaahan, jossa oli/oleskeli erilaisia petoja.

Tehtävä B.

1. (Sääli lasta), vei salaa kotiinsa ja otti kasvatettavakseen.
2. Pojat valitsivat Kyyroksen kuninkaakseen, jota kaikkien oli toteltava.
3. Eräs meedialainen nuorukainen, joka kieltäytyi alistumasta Kyyroksen valtaan.
4. Kehotti tovereitaan kurittamaan meedialaista poikaa/nuorukaista niskoittelusta.
5. Kuuli asiasta huhun, minkä jälkeen haetutti paimenen ja Kyyroksen luokseen.
6. Siitä, miksi paimenen poika rohkeni hyökätä jalosukuista poikaa vastaan.
7. Sanoi toimineensa oikein, koska poika ei suostunut tottelemaan häntä, vaikka hän oli kaikkien kuningas.
8. Huomasi Kyyroksen muistuttavan omaa tyttärtään.
9. Käski paimenen kertoa, mistä oli löytänyt tämän pojan.
10. Paimen joutui pian tunnustamaan petoksensa.

Tehtävä C.

1. a) paimeneen b) meedialaiseen nuorukaiseen; c) Kyyrokseen
2. *partisiipin preesens*: agens (rivi 18)
partisiipin perfekt: miseratus (rivit 10–11); natus (rivi 14); perlata (rivi 16);
arcessitum (rivi 17); conversus (rivi 21)
partisiipin futuuri: puniturus (rivi 15)
3. a) gerundiivin akkusatiivi; b) indikatiivin preesens; c) indikatiivin perfekt;
d) konjunktiiivin pluskvamperfekt; e) konjunktiiivin perfekt
4. a) ablatiivi; b) datiivi; c) ablatiivi; d). ablatiivi; e) akkusatiivi

Tehtävä D.

1A; 2D; 3C; 4C; 5B